

Huddinge kommun
Kommunfullmäktige
2023-06-12

Interpellation ställd till Vård- och omsorgsnämndens ordförande, Charlotte Björkman (HP), med anledning av Lagen om valfrihetssystem inom särskilda boenden

Det tidigare borgerliga minoritetsstyret (Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet, Drevvikenpartiet och Huddingepartiet) beslutade år 2020 i Vård- och omsorgsnämnden (VON) att införa fri etableringsrätt för företag inom särskilda boenden (säbo) för äldre enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Beslutet verkställdes 2021 då dåvarande ramavtal löpte ut. När beslutet togs hade Huddinge kommun ca 458 platser i egen regi samt 150 platser upphandlade enligt ramavtal. Med den kunskapen skulle man kunna tolka det som att Huddinge hade ett platsunderskott på 150 platser med ett kommande behov av 244 platser fram till 2029.

Det fanns samtidigt planer på att det snart färdigställda särskilda boendet Bildhuggaren med 90 platser skulle drivas i egen regi. Det fanns också planer för, vilka senare verkställdes, att avveckla 35 platser inom egen regi till följd av undermålig arbetsmiljö och icke ändamålsenliga lokaler. Efter beslut om att införa LOV inom säbo för äldre så kom beslutet om att Bildhuggaren med tillhörande förskola och lokaler skulle säljas. Driften skulle skötas av en privat utförare (vilket senare blev Susannahemmet som drevs av Ersta Diakoni) och Huddinge Samhällsfastigheter skulle hantera försäljningen av fastigheten.

Konsekvensen av att införa LOV inom säbo för äldre blev därmed som vi tydligt kunnat utläsa i delårsrapporter från VON, att nämndens egna boenden har fick stå tillbaka med kostnadsdrivande tomplatser till följd. Den tydlighet och planeringsbarhet som den mycket noggranna lokalbehovsplaneringen visade hade därmed gått förlorad. Behovet var tydligt, 150 + 244 platser fram till 2029. Denna tydlighet visade även att kommunen låg efter i sin utbyggnad av välfärden i egen regi då man blint förlitat sig på privata utförare.

Med samma information som låg till grund för införandet av LOV, låg också information om att det planerades för 4 nya privata särskilda boenden i kommunen motsvarande 294 platser. För att detta ska vara relevant för möjligheten att planera lokalbehovet och omsorgen framöver förutsatte den då styrande minoritetskoalitionen (M, KD, C, L, HP och DP) att dessa platser skulle ingå för att täcka upp Huddinge kommuns behov. Det finns dock ingen garanti för att det blir eftersom dessa boenden kan ingå i flera LOV-system även i andra kommuner.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

1. Är du nöjd med införandet av LOV inom säbo?
2. Ser du svårigheter med den framtida behovsplaneringen för säbo inom Huddinge kommun?
3. Anser du att beslutet att införa LOV togs på goda informationsgrunder?
4. Med anledning av att införandet av LOV togs på tveksamma grundberäkningar som även visat sig kostsamma för kommunen i form av tomlatser och svårigheter med kompetensförsörjning, ser du att det är möjligt för Mittenkoalitionen att omvärdera införandet av LOV för särskilda boenden?

Niklas Bougt, ledamot (V)